

SZARVASI ÚJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre	5 frt. — kr.
Félévre	2 frt. 50 kr.
Negyedévre	1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, **vasarnap.**

Az előfizetési penzek, úgy a irk szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra cselezendők.

A nylt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek.

A hirdetések az „Árpád” i. és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodaja Barátok tere 3. sz. Athenaeum I. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. a.

A közegészségügy előmozdításának egyik eszközéről.

Befező közlemény. —

A közegészségügy rendezetlensége azon sarkpont, a melyből ki kell indulnunk, ha nemzetünk jólléte szívünkön fekszik. S ennek minél sikeresebb fellendítésére minden rendelkezésünk alá eső eszközt meg kell ragadnunk. Felléphetnek ugyan ez állítás ellen azon ellenvetéssel, hogy hiszen mit törődjünk ezzel, midőn nálunk hivottabb egyének feladata ezzel foglalkozni, nincs e itt e célra a körvagy a községi orvos, a községi közegészségügyi bizottság vagy az ennél még magasabb forum: az országos közegészségügyi tanács? Erre csak az feleljük, hogy az egészség nemzetünk közös tulajdona, s hogy az is maradjon, a nemzet minden tagja köteles erre ügyelni.

A mi az egészség fentartását illeti, úgy az említett orvosok vagy bizottságok korántsem képesek ezekre minden egyes esetben vagy talán az esetek többségében figyelmüket fordítani. Az országos közegészségügyi tanács sem képes az egyes esetekben utasításokkal vagy tanácsokkal látni el a népet. Feladata ugyan örködni az ország lakosságának betegségei felett, de mégsem képes ezt az érintett módon tenni. Azért lehetlent ne is kívánjunk a közegészségi tanácstól. Véleményadásai, felülvéleményei törvényszéki esetekben, indítványai és jelentéseiben nem nem terjedhet ki teljesen a legjobb akarat mellett sem hatalmának s egyes vidékek értelmes lakosságának kívánságai teljesítésén túl. Mint a tábornoki kar nem képes egyedül harczokat vívni az ellenséggel, úgy nem képes a közegészségi tanács egyedül a halálozás ellen és az egészség kedvezőbbre fordulta mellett fegyvert ragadni. Fegyvere csak az ész, a melylyel a nép alsóbb rétegeiben vajmi kevés hódítást lehet eszközölni.

Mire azonban nem képes a közegészségi tanács, arra képes a társadalom, a mely sok esetben nagyobb sikert s mondhatni kézzel fogható sikert képes aratni. S mi által érhetné el a társadalom ezt? — Egy intézmény által, melyre nálunk sokkal hajlandóbbak, mint a külföldön, ámbar a külföld ebben már jóval nagyobb eredményt mutat fel. Mi azonban még az első lépést sem tettük meg ez irányban, de ha egyszer megtesszük, akkor minden nagyobb fáradság nélkül biztos siker aratható e téren.

A szóban levő intézmény nem más, mint egészségügyi egyletek alakítása, a melyek nemesak az egészségtan mindannyi kérdésével tudományosan foglalkoznának, hanem a népnek idevágó és népszerű modorban utasításokat is adnának. De nem csak ezekre terjedjen ki ily egyesület hatásköre, legyen ez tágabb, tanulmányoztassanak ezenkívül az egyes vidékeken uralkodó betegsége, melyek annak lakosai anyagi jólétét oly annyira háborítják.

Ily betegség pl. nálunk a váltóláz, a mely az ország majdnem minden részében honos. Ezen betegség nagyobbára eihanyagoltatik s ez által nemesak az illető egyének egészsége szenved nagy kárt, hanem annak családja is, melynek — legalább a legtöbb esetben — ilyen beteg a fenntartója.

Ily irányu egylet haszna szemelendő. Nemesak hogy azok, a kik az egészségtan kérdései által érdekelvők, fognának ilyent hazafüi örömmel üdvözölni, hanem még azok is, a kik a tudományos kérdések világától életmódjuknál fogva távol állanak.

Termékenyítő magvak gyanánt hintené szét ily egylet az egészségügyi szabályokat s tagjai ezek alkalmazása által erősödnének és sok általok előre nem látható bajoktól megmentetnének.

Ennyit általánosságban ily egyet céljáról, mely utóbbi sokkal ismertebb, mintsem hogy azt részlete-
sebben ismertetnem kellene. Az ily egyetben szere-
pelhetnének az illető város vagy község miveltebb
tagjai, ugy az orvosok, lelkészek, szerkesztők, jegy-
zők stb. Részt vennének ily egyetekben bizonyára a
néptanítók is, kik meggyőződve lévén magasztos hi-
vatásukról, annak minél sikeresebb betöltésére azáltal
is fognának törekedni, hogy az ifjuságuknál fogva
fogékony tanítványaikat az egészségtan törvényeivel
megismertetnék. S mit érne el ezáltal a tanító? Azt,
hogy az ő általa képezett nemzedék életerős lesz,
azon tanoknál fogva, melyek a vallási tanoknál köny-
nyebben elsajátíthatók, mert a gyermek saját életéről
van szó, a melyre, mint tudjuk, egoismusánál fogva
is oly nagy óvatossággal ügyel. Az egészségtani sza-
bályokat külön tantárgykép előadni, nem tartom cél-
szerűnek. Sokkal célszerűbb véleményem szerint
egyes egészségi szabályokat a tanítás alatt más tan-
tárgyakkal egybeszöve ismételve előadni, mi által a
gyermek emlékező tehetsége nem lesz nagyon igény-
bevéve, s az e szabályokat a gyakori hallás folytán
minden nehézség nélkül magáévá fogja tehetni. Ily
egyeteknek az igazán ijesztő mérvet öltő gyermek-

halálozás egészséges helyen felállítandó és jól beren-
dezendő kór- és szülházak általi csökkentését kell
kivívnia, az ország egyes vidékeinek egészségi tekin-
tetbeni fertőztelenítését pedig minél hamarább kereszt-
tűlvinnie. Ez legyen első feladatának egyike. ²⁾

Azon kérdésre, hogy mi által tölthetné be leg-
célszerűbben feladatát ily egyesület, könnyű felelni.
Felolvasásoknak (mint a milyenek Némethonban és
Angliában elég gyakoriak és igen látogatottak) tartása
által valódi célját közelítené meg, sőt nagyobb vá-
rosokban, hol nagyobb közönség és nagyobb pénz-
összeg felett rendelkezhetnék ily egyesület, pályázatok
volnának hirdetendőek egyes egészségi kérdések meg-
fejtésére vagy pedig népszerű egészségtani értekező-
sekre, a melyek vagy az okszerű nevelésre, vagy a
kuruzslásra, vagy a levegő tisztaságára, vagy más
efféle a népet illető és érdeklő kérdésre vonatkozna-
nak. Hogy ezen értekezésekben a lakosság jóléte és

²⁾ Ennyit általánosságban ily társulatokról. — Szükség-
telennek tartom, hogy tovább is felemlítsem ilyenek hasznát
és szükségességét. Hogy ezek szervezése és alakulása mikép
hajtassék végre, oly dolog, melyvel behatóbban foglalkozni
csak akkor lesz szükség, ha az első komoly lépések meg fog-
nak történni.

F Á R C Z A

KICSISÉGEK NAGYSÁGA.

— Karr Alfonz után Martiny Dezső.

I.

A család nyomorúságai.

Vannak emberek, kik a drámat csak a verben látják.
Kik a szív viharait csak akkor veszik észre, midőn az kez-
tordelés, hajtepes és ajukdőzésban nyilvánul.

Ily szerencsétlen vermersékletű emberek atélik az egész
életet a keresett drama nélkül; s azt egyhangúnak ta-
lálva, a rem dramak nezesével karpotolják magokat.

Pedig a valódi drama a szív melyen fészkel, a nagy
fajdalmakat az emberi élet apró-cseprő bajai szülik. Minden
rendkívüli helyzet magával hordja már az elviselhetes ba-
torságot is. A rendkívüli csapas után könnyebben vi-
gasztalodunk. Az emberiség nagy színházában, kinek-kinek
le kell szerepet játszania, s nagyon ügyetlen-
nek kell lennie, ha a türethetőség színvonalára nem emelke-
dik s nagyon szerencsétlennek, ha a tetszés zaja nem képes
megvigasztalni.

Minden fájdalom, alkalom húságunk kiakna asára.
Ferjenek elvesztése: alkalom a szökének a gyász ruha elő-
nyeinek feltüntetése; a kalom minden nőnek szenvedett
eregyet piacra vinni.

Me val om keves rokonszenvet érek a követelő banat
es a patakent omló könnyek irant.

De szinte szanalmat keltenek bennem mindig ama
nagybefolyással bíró apró faldalmak, melyek gombostű szü-
rasoknak latszanak s még's törként hatnak a szívig, szintoly
faldalmasan, bar kevesbbe koltoileg.

A nagy szenvedelyek és csapasok meg vannak örö-
kítve tragédák, dramak, melodramak, elégiak és egyéb
költemények egész sorozatában. — Miert ne legyek én a
csendben élő apró tragédiák költője és történetírójava. A
sors nem minden áldozatot miltalja hosi törre, hanem szét-
forgacsolja pengéjét apró gomb stúkra.

Me kapobb dráma van neha egy szóban, egy tekin-
tetben, egy piczi labacska dobhantában, mint az Atridak,
e gonosz tettek es tragikai motívumokban oly termékeny
faj egész történetben.

Eddig tart egy nagyszabású mű előszava. Az olvasó
ime túl eselt a bevezetésen; hatoljunk tárgyunk mélyére s
kezdjük meg a mindennapi élet tragédiáinak előadását.

Szerencsétlen a család, melynek egyik tagja orvos.
Meg szerencsétlenebb, ha ügyvédet szamlal tagjai közt.

Szerencsétlen család, melynek egy tagja orvos! — Ha
feleséged, gyermeked beteg, vagy mag d gyengélkedel, uno-
kaöcsöd vagy bátyad, orvostudor, neszét veszi, rőtön nálad
terem.

Öcsém! bátyám! vagy sógorom — tör ki belőle
keseredetten: — Tehát én ostoba, számár gyilkos vagyok?
Azert nem hivatott, úgy-e!

— De hiszen én egy szóval sem mondtam.

— Akkor hát ellenségem?

— Én kedves öcsém, sőt inkább...

— Mit gondolnak, mit mondanak rólam! Mit? Azt
gondolják, azt mondják: „Ime még rokonai sem biznak
benne.”

— De kedv s öcsém!

— Megvagyok becstelenítve, elvesztem és miattad...

az előítéletek elleni küzdelem a mérvadók legyenek, talán szükségteleg megjegyezni.³⁾

Ily társulat hivatva volna azonkívül szembe állva évszázados előítéletekkel a nép felvilágosodásához járulni, hivatva volna tehát mindezen feladatai pontos betöltése által hazánk s társadalmunk életében nagyfontosságú szerepet játszani. Mert a midőn ily társulat a szóban levő tanokat terjeszti, úgy nem csak egyedül tagjaira bír hatással, hanem ezek gyermekeire és utódjaira is.

Midőn tehát a jövőendő nemzedék sorsa felett is határozna ily társulat, volna-e valaki e széles hazában,

³⁾ Felemlendőnek tartom azon körülményt, hogy a fertőtlenítés mindenütt a lehető legnagyobb pontossággal történjek. Tekintetbe véve azt, hogy a legutóbbi években a sok esőzés és nagyobb árvizek alkalmával sok víz szivódott a talajba, s itt a szerves anyagokkal olyképp egyesült, hogy ezen egyesülés folytán keletkezett bomlási termények a légkörbe jutottak, a honnan a testbe bekebelezetnek, egészségi tekintetben szomorú időknél né hevínek elebe. Ezért kell az így egészségtelenné válni való vidékek fertőtlenítését különösen most eszközölnünk, mely nehéz feladat keresztülvitelével az egyes városokban alakulandó egészségi társulatok foglalkozhassanak. (A fertőtlenítési ille-tel megjegyezhetőnek tartom, hogy a legújabb időben az Északnyugati globulussal sikerrel történt kísérletek nálunk is megismételhetnének.)

Batyám! vagy meggyógyítalak, vagy teringettét! megverekszel velem... Inkább a halál, mint a gyalázat.

Akkor a két ha alnem között választva behunyod szemed s engeded magad gyógykezelné.

S nemsokára szerető ferj jó atya, kitűnő rokon voltal, sajnálva minden ismerődtől. Legyen neked családod terhe könnyű!

Még szerencsétlenebb család, melynek egyik tagja üyved. Pöröd van — Bünt követel el, mint mindenki a világon, de mely iránt az igazságszolgáltatás nem ismer irgalmat és enyhítő körülményeket! Szőnyegedet az ablakon poroltattad ki, elmulasztottad az örseget; vagy atyád ol örökölt javában haborgatnak stb. . . unokaöcséd ott terem.

— Nos kedves batyám! tehát pöre van?

— Fajdalom! kedves öcsém.

Védeni fogom ügyét.

— Köszönöm. A dolog egyszerű. Magam védekezem. Azzal vadolnak, hogy ina-om a szőnyegét az ablakon porolta ki. Védelmem kész: nincs sem szőnyegem, sem ina-som, sem utcaablakom.

— Az istenért ne tegye ezt bátyám!

— Miért?

— Miért? Mert . . . utóljára is nekem kell vinni ügyét, enélkül tönkre vagyok téve, meg vagyok becsületlenülve, el kell hagynom szülőföldemet. Hogyan? fogják mondani — meg nagybátyja is megtagadja, bizonyosan hebegő, tudatlan, szamar! Batyám! a pört, vagy főbe lövöm magam.

— De edes öcsém . . .

— Semmi de . . . És előhizza a pisztolyt zsebéből.

Megijedsz vagy meglagyulsz jellemedhez kepest.

— Legalább ezt a hosszú hajadat nyírassd le. Ez rossz benyomást tesz a birokra.

— Hajamat lenyírattá. Nem! soha!

Unokaöcséd pöröl. Bebizonyítandó függetlenséget, ragalmazza a birukat, vadolja a törvényt. A védbeszéd sike-

ki ily tanok terjesztésére nem vállalkoznák, ki nem nyujtana segédkezet mindazoknak, kik ezen hazafias ügy érdekében buzgólkodnának?

Schusny Henrik.

H I R E K.

— **Holnap.** márczius 15-én d. u. 3 órakor a főgymnasiumi díszteremben az önképzőkor. a nagyjelentőségű nap megünneplésére nyilvános ülést tart, ily rendben: A főgymnasiumi dalkar megnyitó éleke után 1. Ledölt szobor. (Petőfi S.) — szavalja Dedinszky Béla. 2. Mártius 15-ike 32 év előtt és ma, — írta Vitéz Géza; felolvassa Rapesák Lajos. 3. Előre! (Tóth K.) — szavalja Helmezy Károly. 4. Koldus ének, (Arany J.) — szavalja Mezey Károly. 5. Bogár Erzsi, — írta és előadja Grimm Zsiga. 6. Visszatekiütés, (Arany J.) — szavalja Povázsai Endre. 7. A vén zászlótartó, — írta s előadja Jeszenszky Ignác. 8. Rachel siralma. (Arany J.) — szavalja Cicatricis Lajos. 9. A fogoly lengyel, (Csengey G.) — szavalja Bikádi Antai. 10. Két özvegy, — írta s előadja Moeskönyi József. 11. Szózat, (Vörösmarty M.) — szavalja Jeszenky Ignác. Berekesztő-ének a főgymnasiumi dalkartól. Ez ünnepély, mint rend sen, ezuttal is bizonyára látogatott lesz.

— **Kaszinó egyletünk** f. hó 7-én tartá alakuló közgyűlést. A tagok nagyrésze továbbra is híve maradt az egye-

rült, de a pör elveszett, te pedig vétséged fokához mérten elcsatalsz a galyakra.

E szerencsétlenségre gyakran előforduló szomorú példák majdnem a nyi kellemetlenséget es bánatot okoznak annak, ki azt kikerülni óhajtja, mint annak ki áldozatava lett.

Ha latsz egy fagyos kedélyű, szomorú mogorva lényt, ki kilencz órakor fekszik, csupan vizet iszik, megfosztja magát minden szórakozástól, minden élvezettől, ennek a szerencsétlennek fiatal orvos rokona van. — Tudja, hogy a legcsekélybb gyengelkedés halálat okozza.

Talalkozol egy alazatos, felénk, légynek sem vétő emberrel, ki a száraz juro mellett a sarban lubiczkol, kinek halapját lekapják fejről, nem meri visszakérni, kit megtagasztanak, fejen utnek s még ő kér bocsanatot, kivel a herkocsis delutan is éj félt utáni taksat fizettet, s ő még borraivalval toldja meg. Kinek hazi gazdaja a házbort a negyed közepén is feljebb emeli s o hallgatva fizet. Kinek portasa megissa borait s felbonja leveleit s inkább ő vonul félre, mint sem az rejténé el magát. Kivel, egy általa soh'sem látott leány elvállaltatja gyermeke alyaságot s o megfizeti a tartáspénzt és a gyermeket d. delgeti. — E szerencsétlennek ügyvéd unokaöcsése van s tudja, hogy a legkisebb pör tönkre teszi, vagy a galyakra juttatja.

II.

A halhatatlan nagybátyák.

M. . . megerte már a harminc adk évet annélkül, hog eddig barmit is tett volna; ha kerdik tole:

— Mire nezed a napot? Foglalkozás után kéll nézned.

— Van már foglalkozásom — válaszol o.

— Milyen?

— Varakozom nagybátyám halálára es ötvenezer franknyi hagyatékra.

Harminezadik éve felé azonban M. . . úgy találta, hogy

sületnek, mely az országban egyike a legrégebbeknek. Tisztviselőkkül az eddigiek lettek megválasztva.

-- **B-Gyulán** a közrésztét imponáns nyilvánulása mellett kísértetett örök nyugalomra f. hó 9-én Kovács Blanka, Dr. Kovács Istvan, megyei főorvos ur kedves leánya, kit alig 18 éves korában ragadt el a kérelhetlen halál. A gyulai köröknek kedvence volt a váratlanul elhunyt bájos leány, ki a

jaminné, szül. Molnár Juliánna. ugy a maga, mint testvérei: Molnár Mihály — neje Poór Etelka és gyermekeik, Molnár József — neje Kün Erzsébet és gyermekeik: valamint az elhunyt testvéreinek számos gyermekei és rokonai nevében is bánatos szívvel tudatja a felejthetlen hű férj és rokon tisztelendő Juhász Benjamin ösödi nyugalmazott ref. lelkésznek f. hó 11-én d. e. 10 órakor, élte 76-ik, hollog házassá-

A gyilkos Kün, Ábel holtteste előtt.

(Drey G. illusztrált bibliájából.)

jótekonysági mozgalmak, s általában a társasélet szebb mozzanatai körül mindenkor tevékeny tényezőként hatott. Legyen a'dott emlékezte!

- **Halálozás.** Ócsodón f. hó 13-án kísértetett közrésztét mellett örök nyugalomra Juhász Benjamin ösödi nyugalmazott ref. lelkész, az ottani társasélet egyik tisztos alakja. A gyászról kiadott családi jelentés így sz'l: „Juhász Ben-

guk 39-ik évében, tüdőszélhűdés következtében — egy napi szenvedés után — történt gyászos halálát. Földi maradványai f. hó 13-án, délután 3 órakor fognak a ref. egyház templomában tartandó gyász isteni-tisztelet után örök nyugalomra tétetni. Ócsodón, 1880. mártius 11-én.* Béke lengjen hamvai fe'ett!

(B.) **Bék'si hírek.** Békésen a városi orvos választás

f. hó 7-én élénk korteskedés mellett folyt le, a jelöltek közül dr. Henszelmann Ede pesti gyakorló és kóroda orvos 408, dr. Frei Lipót helybe i 382 és dr. Steiner Albert 4 szavazatot nyert, így az üresedésbe jött hivatal al egy vidéki fiatal ember tiszteletelt meg, mely kedvező körülményt szerencse kívánatunk mellett már az okból is, hogy városunkban az orvosi kar gyarapodni fog, őszintén üdvözöljük. Szavazás alatt a segélszolgabíró, ki szintén erős Henszelmannpárti volt, hirtelen komoly betegség rohanta meg, ez által a véletlen, mint azt az ellenpártiak beszéni szerették, új orvosunknak egyidejűleg foglalkozásról is gondoskodott, mivel ő éppen akkor köztünk volt s a beteget sikeres gyógykezelés alá is vette. Árvizekkel fenyegetett városunk ez idő szerint szerencsésen veszélyen kívül van; az erős jég fönkakadás nélkül zajlott el, s a Körözs is jelentékeny apadásnak indult, mivel a téli kiszakadason is víz a rétre még mindig folyik. A Kázmán Maó és Gerlás laposokban öszszegyült csapadék vizet gőzgéppel szivattyúzzák ki s ezen célra szükséges eszközök már föllállítva s a napokban megindítva is lesznek. Szegedy Mihály jól szervezett színtársulata műpártoló közönségünknek kellő méltánylásban nem részesülve rövid idő alatt városunktól búcsút venni szádekozik.

— A „Békésmegyei Lapok” szerkesztője azzal menti M. S-t, ki nagyon ellátta szólni magát egy tehén fölötti lelkesedésben, hogy az illetőúr midőn elgyalázta ezt a „szegény Magyarországot”, csakis gazdasági viszonyainkat akarta megrövíni. A böles vedő ökölnyi befűkkel nyomtva azon kitéteünket, hogy M. S. e szerint kulturális viszonyainkat sem-

nagybátyja elég soká igyekszik varakozásának megfelelni. S vele együtt sokan osztottak meg e véleményt, ugymint néhány uzorás, szabója és csizmadiaja.

Nincs szomorúbb, mint a nagyvárosi élet elegendes pénz nélkül. S részemről ez ideig nem ismerék senkit, ki elegendővel bírna.

A múlt telen hosszasan beszélgettem valakivel, kinek csak százezer frank tőkéje van s nem győztem eleget hallgatni szegénynek sopankodásait, oly elén en feste az élet sanyaru agait, a viszonyok súlyát, hogy a zsebemben magányában unatkozó egyetlen aranyomat felajánlottam neki.

N. B. Ne hogy a tisztelt milliomos urak olvasva soraimat elbizzak magokat, kijelentem, nem mindig vagyok ily erzekeny, s nem is mindig van a zsebemben aranyom.

N... különben szellemes volt s ha akart, tudott dolgozni is. — Esméje támadt, — eladta talalmányát, ügyes volt es szerencses. A feltalálók általában szerencsések, de ha szerencsésüket ki is tudják zsákmányolni, ezt hívják ügye ségnek. (Kiszakman olta 200,000 frankig.)

— A patvarba — gondolá nagybátyám nem él tovább hat hónal, a köszvény tönkre teszi, megkimélhettem volna magam a fáradsagtól, mivel azonban már megtörtént mulassunk. Tegyük fel, hogy az orvosok véleménye daczára él meg hat hónapig, — nos legyünk óvatosak, egy évi határidőt adok magmnak pénzem elköltésére.

N... lovakat vásárolt, fényes lakast rendezett be. Elmult egy év s az eredmény 30.000 frank adósság lett. Feltaláltak a fehér mustárt; nagybátyját köszvénye megszünt.

(Tudjuk, hogy a fehér mustár gyógyít mindent, köszvényt, csúzos fájdat, kinövési, házi banatot stb.)

M... elzárkózott, dolgozott s bosszuságában a fehér mustárt elártozta Versenytársat kereset ellenében. Feltalalta az új seclandi szegfűt. Talalmányát eladta százezer frankért egy gyógyszerésznek.

mibe sem veszi, nagyon csodálja, hogyan szólhatunk mi kulturáról, midőn csupán gazdasági viszonyokat pengetett M. S. ur. Mintha a cultura összfogalmában benne nem volna a gazdasági haladásról és speczialiter arról, hogy pl. itt az alföldön az állattenyésztés elég jó lábbon áll, ugy hogy évenként juttatnak gazdáink valóban kiváló gazdasági tenyész állataikért? — Hát a közel jobbágyi multhoz képest ez nem óriási kulturális haladás a közgazdaszat terén? — Hagyjuk hát azokat a hatásra számító és igaztalan „nemzeti vádakat”, s különösen az amerikai humbugot. A ki pedig javítani akar: ne elítéléssel kezdje, hanem jó tanácssal; ez a dolog rendje.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Sipos Soma.

Friss Erfurti, gazdasági, konyha, kerti és virág

M A G V A K A T

a legjutányosbb áron ajánl

Nyácsik Soma,

a „Fekete Kutya”-hoz.

 BRÁZAY KÁLMÁN féle Sós-borszesz és Élet-ital valódi angol mosó-por, fény és Rizs keményítő lerakata.

Nagybátyja forró lazba esett, állapota teljesen reménytelen volt.

M st az egyszer gondolá M... csakugyan eltemeljük szegény nagybátyámat s derekasan hozzá látott százezer frankja elveréséhez.

Ez alatt a fehér mustar folyton növekedő sikere által teljesen háttérbe szorított gyógyszerész elárastá hirdetéseivel az egész világot: „Az új seclandi szegfű, szintoly eredménnyel gyógyítja a köszvényt, mint a fehér mustár, sőt felülmúlja azt, ha por alakjában használjuk. Folyadéképen pedig csalhatatlan szer: fogfajás, gutaütés, cholera, tyukszem, vérhas, hajhullás, bárgyúság, nátha, merevség és mindenek felett a forró láz ellen...”

Szerencsétlen M... most az egyszer saját vesztén fáradozott.

Tizenöt nap alatt nagybátyja teljesen meggyógyult.

M...-el tegnapelőtt találkoztam, még mindig várja nagybátyja halálát, de nem ves többé magának annyi fáradságot, hogy talalmányokon törje fejét s így természetesen megmen kült pénze elköltésének gondjaitól is.

Életrendjét teljesen megváltoztatta. A minap is szakadó esőben sétált a boulevardon s ezt felfrissítésnek nevezi. Felme'egedni pedig eljár a börzére, e harlangba, melyet az azt látogatók palotának neveznek.

A hatodik teremben egy kegyelemszék helyettesíti számára a színházat. — Az operába sem jár többé, hanem megállapodik a kintornások zenéjét élvezni. Husz souérl ebédél és soha sem reggelizik. Minden reggel tudakozódik nagybátyja egészségi állapota után.

Nem tudhatjuk, melyik lesz szívósabb a nagybátya-e vagy öcsce?

(Vége köv.)

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

A jószág felügyelőség részéről közhírré tételik, miszerint a Gyoma-endrődi uradalomhoz tartozó, ugyszinte az öcsödi közbirtokosságot illető következő uri jogok használása haszonbérbe kiadandó, és pedig:

I. Gyomai italmérési jog. 1880-ik év október hó 1-től három évre.

Ezen italmérési joghoz tartozik:

a) Nagyvendégfogadó az abban levő italmérési helyiséggel, hozzá tartozó istállók, fészer és pincze, ugyszinte 1., 2., 3. számú bolt és lakásokkal együtt.

b) Ugynevezett „csillagos korcsma“ összes helyiségeivel. — Ezen felül:

c) A törvény határain belül, a nagyvendégfogó és csillagos korcsma helyiségein kívül a városban, ugy a négy országos vásár alkalmával több helyen tetszés szerint italmérési helyeket felállíthat.

II. Endrődi italmérési jog. 1880-ik év október hó 1-től, három évre.

Ezen italmérési joghoz tartozik:

a) A község háza átellenében levő vendégfogadó összes helyiségeivel.

b) Endrőd községében levő ugynevezett „csillagos korcsma“ összes helyiségeivel.

c) Az endrődi határban a Mező-Túr—Endrőd, Mező-Túr—Gyoma, Mező-Túr—Déva-Ványa és Türkevébe vezető országutak mellett fekvő ugynevezett „simai csárda“ istálló és összes helyiségeivel.

d) Endrődön levő ugynevezett „urasági lak“ benne levő és hozzátartozó bolttal, istálló és kerttel. — Ezen kívül:

e) A törvény határain belül, az endrődi nagyfogadó, csillagos korcsma és simai csárdán kívül egész Endrőd helyiségében több helyeken tetszése szerint felállíthat italmérési helyeket.

III. Gyomán a hármas Körösön épített hidoni vámszedési jog 1880. év okt. hó 1-től három évre.

IV. Gyoma és endrődi uradalomhoz tartozó Körösön gyakorlandó halászati jog 1881. év január hó 1-től három évre.

V. Endrődi uradalomhoz tartozó halászati jog, 1880. év május hó 1-től egy évre.

VI. Uradalmi lakház Öcsődön, mely vendégfogóul használtatik 1880. év okt. hó 1-től három évre.

VII. Öcsödi közbirtokosságot illető italmérési jog 1880. év október hó 1-től három évre.

VIII. Öcsödi közbirtokosságot illető a hármas Körösön gyakorlandó halászati jog 1881. év január hó 1-től három évre.

Mely felett részletezett uri jogok haszonbérletére zárt ajánlatok 10% bánalpénzzel ez év április hó 20-áig b.-pesti központi irodába főut. 22. szám, vagy Gyomán a felügyelői irodába beadhatók; ezen a két helyen a szerződési feltételek is megtekinthetők.

Az esetlegesen ez év április hó 19-én túl ez érdeemben érkezendő ajánlatok el nem fogadtatnak.

DREHER ANTAL-féle

Kiviteli palaczk-sör.

Megrendelések a kiviteli palaczk-sör valóságára és tarthatóságáérti jótállás mellett egyes-egyedül csak a

DREHER ANTAL-féle sörfőzdéhez Kőbányán,

vagy annak teljes hatalmazott főraktárnokánál

DIETRICH és GOTTSCHLIGHEZ BUDAPEST

ezimzendők.

Arjegyzékek kívánatra mindenhova ingyen és bérmentve.

■ Nagybani ismétlődőknek kiváló kedvezmények. ■

Kész férfi öltönyök.

HISCHBERN IGNÁCZ

posztó-, divat- és rőfös-kereskedése és női lábbeli raktára

SZARVASON. a piacz-téren

Ajánl divatos gyapju kelméket, valódi reichenbergi, pervien, doszking, francia kamgarn kelméket a legdúsabb választékban.

Ajánlkozik egész férfi öltönyök elkészíttetésére, 12 firtól feljebb; kezeskedvén annak esinos kiállításáért. Továbbá nagy választékban tart női ruha szőr-kelméket, ugyszintén ternó, liszter francia perkalok, battiszt, satain és félselyem kelméket a legjobb minőségben.

Gazdag raktára rumburgi hollandi, creász és sziléziai vásznaknak, damast asztalteritékeknek, chiffonoknak és butor kelméknek. A legjutányosb árak biztosíthatnak.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Minta-gyűjtemények kívánatra bermentesen küldetnek.

Divatos gyapju kelmék.

Női lábbeli raktár.

Rumburgi vásznak.

Nagyban.

Kicsinyben.

Czipógyár és bőrkereskedés

IZSÁKI JAKAB

Budapest, Nagymező-utca 20. sz.

Mindennemű ké-z czipők, valamint bőr és egyéb czipészeknek szükségelt anyagok,

legjutányosabb áron.

CZIPŐK:

Tuzat ár.

Legfinomabb lastingb. Tuzat ár.
Női füzös czipő . . . 28—30.
„ czugos „ varrott
„ zövezett . . . 34—30.
Ugyanaz szívformában . 30—37.
Regatta lastin vagy bor . 26—28.
Komoa . . . 20—22.
„ gyermek „ füzös czipő 13—14.
„ „ czugos . . . 18—20.
Leány czugos czipő . 26—28.
„ füzös . . . 20—22.

Uraknak czugos czipők 48.
Czugos czipők fiúk rész. 20—28.
Bőrkereskedők, czipészek számára minden fajta: talp, sarokbőr, vihszes-cha-grin-glaeé bőrok, gumai czug, bélés, valamint minden czipészeknek szükségelt anyagok.

Előkészített czipő felsőrészek legfinomabb 8. számú lastingból:

Tuzat ár.

Bőrczipők:
Női czugos cha-grin szívforma . . . 38—40.
Ugyanaz lakorral . . 36—38.
„ legfinom. Glae . . . 44.
„ Lack felsőrész 44.
Női Regatta lackczipő. 28—30.

Női czugos czipő . . . 13.50
Ugyanaz szívforma dupla bélés . . . 15.—
Női Regatta czipő . . . 8.50
Leány czugos czipő . 9—11.—
Női füzös . . . 10—11.—
Komod bőr vagy lastin . 7.50

Nagybani rendeléseknél a mennyiségre tekintettel, az árra reflectáltatik.

Pontos kivitelért kezeskedik.

Kicsinybeni rendelésnél pontos mérték mel-
léklete kéréstik.

TEMESVÁRY MÓR

czipő gyár-raktára Budapesten,

király-utca 1. sz. b. Orczy-féle ház.

nagyban és kicsinyben.

Nők számára:

Komod-czipők oberlasztinból és bőrből 1 firt 0 kr.
Női czipők, divatos félczipők, finomak és diszesek . . . 2 firt 20 kr.
Regatta czipő esatokkal, finom eberlasztinból v. bőrből . 2 firt 70 kr.
Regatta czipő fénymázos orral, magas sarokkal legujabb szabás 2 firt 80 k.
Regatta czipő ságrénből v. zergebőrből, szögelt kettős talppal magas sarokkal, legujabb szabás . . . 2 firt 50 kr.
Eberlasztin-topánok, finomak, diszesek fenyváz-orral . . 2 firt 70 kr.
Eberlasztin-topánok ruganyluzóval, magas luv gással fénymázos orral rokokósarokkal, egujabb szabásu . 3 firt 20 kr.
Eberlasztin czugos topánok, szivalaku metszései, sima talppal, rokokósarokkal elegans szabás 3 firt 40 kr.
Bőrczugos topánok ságrénből, szögelt talppal, magas luv vágással, legfinomabb kiállítás 3 firt 20 kr.

Urak számára:

Házi czipők finom bőrből 1 firt 20 kr.
Topánok erős ságrénből erős talppal 3 firt 80 kr.
Topánok ságrénből, fénymázos orral és talppal 2 firt 60 kr.
Borjubőr topánok vikszos k. erős dupla talp. al. a legjobb minőségnek 4 firt 20 kr.
Borjubőr topánok keztyuborból, a lehető legjobb minőség . 4 firt 50 kr.
Regatta félczipő nyári idényre, legjobb ságrénből erős talppal . 3 firt 60 kr.
Regatta félczipő fénymázos disszel, egujabb szabás . . . 4 firt . . . kr.
Csizmak erős vikszos vagy ságrénbőrből, magas szar sőr-folt talppal 9 firt . . . kr.
Gyermekeczipők ságrénből 2 firt 40 kr.
Leányczipők eberlasztin- és bőrből 1 firt 80—2 firt 40 kr.
Gyermekeczipők 60 kr. 1 firt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesíttetnek. Nem alkalmas lábbeli a legkészségesebben kiesérletetik. Részletes árjegyzék kívánatra bermentve küldetnek meg.

Poudre de Serail.

Blaháné Louiza művésznő kedvencz arczpora.

Ezen arczpor vegytanilag tökélesítve, minden ártalmas szerel-
től mentes és oly kitünő tulajdonságokat egyesít, hogy minden eddig
a kül- és belföldön készített porokat sokszorosan felülmúlja; nagy nérvü
federeje az arczot az időjárás kellemetlen befolyásától megóvja, az arcz-
nacs és a testszínnek illy és természetes színezetet kölcsönöz, úgy hogy
a legélesebb szem sem képes a port rajta észrevenni, mely kitünő ha-
tásaiért Blaháné Louiza asszonyság következő sorokkal tüntette ki:

Tiszt. Müller J. L., ezelőtt Vadász Ferencz özy. utóda,
illatszerész urnak BUDAPESTEN.

A Poudre de Serail, melyet ön feltalált valóban kitünő és
nemében páratlan, mert nemcsak az arczon láthatlan és tartós, de egy-
szersmind rendes használatnál ártalmatlansága által az arczra oly külö-
nös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczpor-
nál nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságaiért jövőben mint ked-
vencz arczporomat kizárólag fogom használni, és meg vagyok győződve,
hogy felmulhatatlan jóságaiért általános elismerésnek fog örvendeni.

Tisztelettel

BLAHA LOUIZA.

Crème Pompadour.

Az illatászat ter n jelentékeny párisi kitünő-
ségekkel való összekötteré-eim folytán sikerült a vi-
lághírű és fölötte hatásos, „Crème Pompadourt” egész eredeti tisztá-
ságában és erejében előállítanom. Ez azon szer, mellyel a hírneves
asszony egész agykoráig főm tudta ta zeni esodaszépségét a nélkül,
hogy az egészségeinek ártott volna; azért nem mulasztatom el a t
holgyvilágnak azt a leghathatosabban ajánlani.

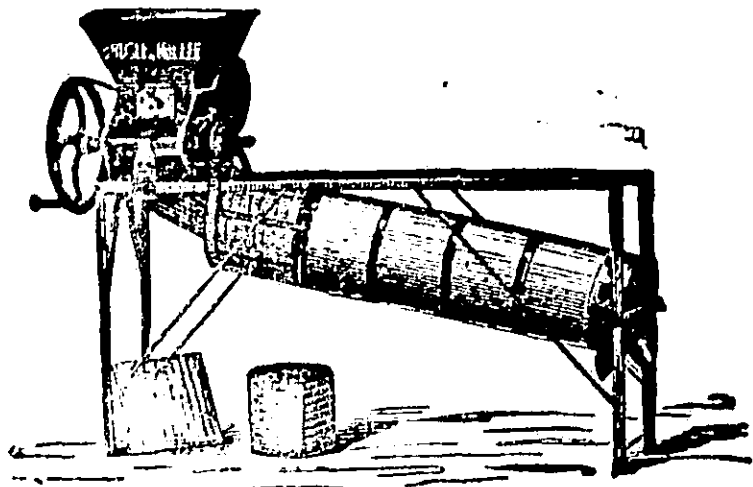
E kitünő szer jóval felülmúl minden eddigi e nemu gyartmányt.
Egy tégely ára használati utasítással 1 frt 60 kr.

Csak azon készítmény valódságaiért kezeskedem, mely ved-
jeggyemmel el van látva. — Legnagyobb választék valódi francia és
angol illatszerekben.

Minden doboz POU-DRE DE SERAIL, a mellekelt bejegyzett
védjeggyel van jelöltva, 60 kr. és 1 frt dobozokban; valódi minőség-
ben csupán a te talá ónál Müller J. L., ezelőtt Vadász Ferencz özy
utóda, illatszerész a „Virag- kiralyne”-hoz Budapest, koronaherezeg-
uteza 2-ik szám kapható. 10-8

**Vidéki megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek.**

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogle J. és Müller

gép-

és rosta-lemez gyára

Budapesten,

a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 külön-
lönféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok szá-
mára.

**Koptatókat,
Szelelő rostákat,**

Szitákat és rostákat, eséplőgépek
számára.

50-4

FONCIÈRE, PESTI BIZTOSITO-INTÉZET

(1864-től 1879. év végeig „Pesti biztosító intézet” czég alatt)

BUDAPESTEN.

Részvénytőkéje 25.000.000 frank egyenlő tíz millió forinttal aranyban,

melyre készpénzben behiztetett:

12.500.000 frank, egyenlő öt millió forinttal aranyban.

Díj- és kár-tartalékaik korubból

2,500.000 frtra

és évi díjbevételei

3,000.000

fragnak

A társaság, mely e szerint a leggazdagabb és a legnagyobb biztosítékokat nyújtó biztosító-intézetek sorába tartozik a legmértányosb tel-
tetelek és a legolcsóbb díjtelés mellett nyújt biztosítást:

I. tűz, villám avagy robbanás által keletkezett tűzkárok ellen, melyek épületeket, gyárakat, gépeket, eszközöket, butorokat, mathaallo-
mányt, valamint szabad ég avagy föld alatt elhelyezett takarmány- és mezeti természetményeket érhetik;

II. jóvadelém-vesztéség ellen, mely valamely gyár vagy bérház leégése avagy felrobbanása folytán a gyártulajdonosra nézve a gyár szünetelése, a ház tulajdonosára nézve pedig a bérház lakhatlansága következtében keletkezett;

III. ablakok, ajtók és butorok tükrüvegein eshető törés-károk ellen;

IV. szállítmány-károk ellen vizen és szárazon szállított javakra nézve;

V. jégkárok ellen mindenemü mezeti természetményekre nézve;

VI. az ember életére mindennemü módozat szerint.

Előforduló károk a legmértányosb módon rendeztetnek és leggyorsabban fizettetnek ki. (A Pesti biztosító-intézet fennállása alatt károk
fejében 22 millió forintot o. e. kifizetett)

Bővebb telvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk az alant megnevezett képviselőségek.

Igazgatóság:

Pejanesovich Márk gróf, elnök, Kochmeister Frigyes báró, Laczko Antal, alelnökök. Igazgatósági tagok: Aebly Adolf, Feldmann K. G.,
Figdor Károly, Dr. Loisch Ede, ifj. Ráday Gedeon gróf, ifj. Schenk Adolf, Strobentz Alajos, Dr. Willner Antal, Wolkenstein-Trostburg Lipót gróf.
Vezérigazgató: Schön Vilmos. Vezérigazgató helyettes: Fuchs Károly, igazgató

Kerületi ügynökségek Szarvason: Deutsch Adolf, és Mázor József kereskedő uraknál vannak.

3-4